

نوری بہ شی سنوری

Ketabton.com

امیر لیکوال

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

د کتاب نوم :: :: :: :: :: توري به شي ستوري
د شاعر نوم :: :: :: :: :: امير محمد
قلمي نوم :: :: :: :: :: امیر لیکوال
خپروونکی :: :: :: :: :: هیواد ادبي یون کلاسیف الله
چاپ کال :: :: :: :: :: فبروري ۲۰۱۵م
کمپوزوونکی :: :: :: :: :: عبدالقادر مجرم
د پښتې انځور :: :: :: :: :: اسد گدون
چاپ شمېر :: :: :: :: :: (۵۰۰) ټوکه
بیه :: :: :: :: :: (۲۰۰) روپیـه
اړیکه :- Facebook(search) Amir_likwal@yahoo.com
Am.likwal@hotmail.com

ڊالۍ

گران او قدرمن عبدالقادر مجرم
ته ، چڻي د خپلې ژبې خدمت يې پر
خان فرض گڼلی دی .. او تل يې د
ژبې خدمت کړی دی

(اميرليکوال)

دا کتاب د گران ملگري

باز محمد خود پزئي

په مالي لگښت چاپ شو،

د زړه له تله ورته کور ودانۍ وایم ، داسي

ځوانان دې تل ښاد او بريالي وي.....

(امير ليکوال)

خپلې خبرې

کرانو او قدرمنو!

له ډېرې مودې نه مې دا خیال وو ،
چې شعري ټولګه چاپ کړم ، خو زه مې
نه شو کولای چې دا کار دي ترسره شي ،
خو د ملګرو په غوښتنه مې په دې شعري
ټولګه (توري به شي ستوري) کې څو
غزلونه او نظمونه را یو ځای کړل او شعري
ټولګه مې چاپ کړه ، هیله لرم چې ستاسو
تنده به پرې ماته شي ، په دې ټولګه کې له
(۱۹۹۵ څخه بیا تر ۲۰۱۴م پوري شاعري)
پخواني او نوي نظمونه او غزلونه را یو
ځای کړل شوي دي ، نوښکاره خبره ده
چې ځیني نظمونه او غزلونه به داسې هم
وي چې ستاسو د ادبي ذوق په ټول به
پوره نه وي ، خو داسې نظمونه او غزلونه به

هم په کې وي چې ستاسو د ذوق مطابق به
وي ، هغه نو بيا په تاسو پوري اړه لري چې
تاسو زماله شاعري سره څومره انصاف
کولای شئ ، که څه کموالی يا زیاتوالی په
کې وي ، بڅښنه به کوی.....

په اوسني وخت کې په کتاب د
سریزي لیکل دود ختم شوی يا ډېر کم
شوی دی ، دهغه وجه دا هم کېدای شي
، یوښه نوم لرونکي شاعر یو وخت راته ویلي
وو ، که په یو کتاب کې ۲۰ داسي شعرونه
وي چې د لوستونکو توجه ځان ته
راگرځولی شي هغه کتاب هیڅکله نه ناکامه
کېږي ، اوس که د یو شاعر په کتاب درې
سریزي ولیکل شي ، نو په دې سریزو کې به
هغه ۳۰ يا ۴۰ شعرونه هم شامل وي ، په
کومه چې ټولګه ښکلې وي ، نو هغه په
سریزو کې ولیکل شي ، ډېر داسي خلک
شته چې سریزه ولولي ، له سریزه څخه د

شاعر شاعري سوچ ، فکر او ټول کتاب ورته
په گوته شي ، او هغه مغزن مغزن شعرونه هم
ولولي ، کوم چې سريزه ليکونکي له ټولکې
څخه د بېلکې په توګه راايستلي وي ، ځيني
لوستونکي سريزي ولولي نور کتاب ويل
پرېږدي .

هيله لرم چې تاسو به دغه ټولګه ضرور
لولئ او هغه شعرونه په کې ولټوي په کومه
چې ټولګه بڼايسته او پسولداره ده .....

مننه

په درنښت

امير ليکوال کلاسيک الله

مننه او کور ودانی

د قدرمن عبدالقادر مجرم، غران ملگري مطيع الله تابان،
ملگري همایون هېواد، غران واجد تېري، ښاغلي علي
محمد سباوون، ښاغلي اسدغدون، ښاغلي خان زمان
کاکړ، عنايت اولسمل، نقيب افغان، هېواد شپون، محب
محسن، روزي خان کاکړ او اعجاز خان د زړه له تله مننه
او کور ودانی کوم، چې زه يې کتاب چاپولو ته و
هڅولم او هم يې د کتاب د چاپ په چارو کې زيار او
مرسته راسره وکړه او دا رتگه د نصيب خان سنگريار
، امان الله فايق، جمال ناصر جمال، روزي خان
شوق، نسيم مندو خېل، عطا الله، نصيب الله هڅاند
، ډاکټر هرات ناصر، رزاق پښتون، شکور وصال، ديدار
کاکړ، صابر روښان، دوست محمد، رفيق کاکړ، دين الله
رودوال، محمد ايوب الفتحي، نعمت پښتير، عطا الرحمان
عطايي، عزيز الله کاکړ، باز محمد خوددیزی، دانش پښتير
، باقي کاکړ، احمد زېب، عصمت امېد، وکیل
کرار، عبدالمتين کاکړ، دروېش کاکړ، محمد اسماعيل

گنڊپور ، مصطفى داوڊ، نويد داوڊ، اقبال جان ، محمد
يونس ، سالم ڪاڪڙ ، سميع الدين ، احسان پانيزئي،
نورالله وطن دوست ، محمد رسول دلپزير، صدام خان
صدام، سلام ناصر، شهيم ڪاڪڙ، حبيب الله ڪاڪڙ ،
عبيد مشال، رحمت دلشاد ، ڊاڪٽر شفيق، اسحاق
ڪارگر، سربازا حڪزيي، ظفراقرار، سميع شمشير، عزيز الله
ڪاڪڙ ، وسيم رضا ڪاڪاخيل، ازاد خان ازاد او دهغه ٽولو
خوانانو ملگرو منندوي یم، چي ماته يي د دي ڪتاب په
هڪله غوره مشوري راکړي دي.

په درناوي

امير ليکوال کلا سيف الله

مناجات

خدایا! زموږ وړانې کوڅې جوړې کړې
دا پټگي وېراني کوڅې جوړې کړې
راولې خالق د بنادۍ ورځې
ته یې کړې ودانۍ کوڅې جوړې کړې
راولې روښانه سهار راولې
هم یې کړې روښاني کوڅې جوړې کړې
دغې توري شپې لره سبا راکړه
دې خفه اولس لره خندا راکړه
زېږی د الفت او خوشحالی راکړه
مینه راکړه ژوند راکړه بقا راکړه
روغ مې کړه په خپل قدرت رنځور وجود
موږه رنځورانو ته دوا راکړه

8

و موخندوه دغه خفه زړونه
ته مي کړه په عشق کې مستانه زړونه
وښيه د ښو سبق راوښيه
هم مي کړه په مينه اموخته زړونه
ستري يو له تورو تورو شپو څخه
ښکلي کړه ژوندي کړه زمونږ مړه زړونه

مونږ خود سپرلي ښکلا ونه لیده
مونږ خو دلته هيڅ رڼا ونه لیده
دلته خو ظلمونه تکليفونه دي
مونږ دلته له چا وفا ونه لیده
واړه فریادونه فریادونه دي
مونږ دلته خوږه مسکا ونه لیده

موږ وړانوو خپلې ښايسته کوڅې
موږ کرلې نا ښادي خپلې ښه کوڅې
موږ خپله تباړه کرل ښايسته کلي
موږ کرلې په وينو آلوده کوڅې
موږ د خپلو وروڼو مېنډي پورې کړې
موږ په خپله کرلې هدېره کوڅې
دا توري تيارې خو سباؤن غواړي
دا مړه وجودونه خو ژوندون غواړي
شوق غواړي ځواني غواړي مستي غواړي
کور غواړي سيالي غواړي سمون غواړي
دوی هم له هر چا سره دوستي غواړي
حق غواړي حساب غواړي تړون غواړي

ته د آزادي زېري پر موږ وکړه
ته د خپلواکۍ زېري پر موږ وکړه
راکړه ته له خپل سهاره روڼه ورځ
ته خود سيالي زېري پر موږ وکړه
ته زموږ ژوندون ته نوي رنگ راکړه
ته دنېکمرغي زېري پر موږ وکړه
روغ مو کړې تازه مو کړې رحمانه ته
ډېر يې مهربانه ، مهربانه ته
هغه کړې راپېښه چې کې خبروي
هره لاره موږ ته کړې روښانه ته
خدایا ! ستا دربار کې ليکوال خواست کوي
هره سخته کړې راته آسانه ته

.....
19/10/1998

-

نعت

له خپله ځانه ناخبريمه بې حده ورک يم
رهنمايي مې وکړه گرانه محمده ورک يم
په کومه لاره شم روان دلته بلا لاري دي
کومه منزل ته درومي کومه ده بلده ورک يم
ياغي اروا يم په کوم يوه کالبوت ننوزم
هغه له ما څخه او زه له خپل جسده ورک يم
په تورو شپوکې مې مزل دی سترگې ديد نه کوي
دومره ويرېرمه چې وانه وړم په بده ورک يم

په تا نازېرمه له تا نه بغير هيڅ نه يم زه
ستا شفاعت ستا قرابت غواړم احمده ورک يم

-

اوس که مجبوره يمه ، ستا د بدو زور نه لرم
داسې هم نه ده ، چې ارزښت نه لرم، پور نه لرم
ډېر ارمانونه مې د زړه په هديره کې ښخ کړل
اوس امېدونه د ژوندون په نړۍ نور نه لرم
غربت و داسې انتها ته رسولی يم اوس
که ضرورت مې شي پنځه روپۍ پر کور نه لرم
وطن مې وران کړ کوم يو ظلم دی چې ومې نه کړ
بيا هم د عوه لرم چې داغ پر لمن تور نه لرم
لاپې وهم چې ما ډيلي او اصفهان نيولی
که رښتيا ووايم اوس هم زور د لاهور نه لرم
ليکواله ! خود به په کې ژوند د مسافر تېروم
په داسې کلي کې چې کور نه لرم گور نه لرم

02/04/2010

توري به شي ستوري ***** امير ليکوال

ښه دبدبه مې وه دا نن چې بې اثره شومه
لکه چې زه د نظريازو له نظره شومه

په چا مې ناز کاوه په چا چې به مې فخر کاوه
ډېر نا امیده او محرومه یې له دره شومه

فنکار سړی یمه په هر هنر او فن پوهېږم
په شته هنر کې په دې ښار کې بې هنره شومه

ځینې ملگرو په چل ول کې مبتلا کړم داسې
چې چا ته خپل ومه هغوی ته بې باوره شومه

ما ویل مینه قریاني غواړي هغه وویل
هم دغه مینه ده چې خلاص په کې له سره شومه

رخصتېدم چې له یارانو ډېر مې وژړلو
لیکواله زه چې را روان له پېښوره شومه

12/01/2007 حیات اباد پېښور

په پای کې هم رقیب ولاړ دی هم په سر کې رقیب
څه لوبې وکړې د جانان په ویجاړ در کې رقیب

غوټۍ یې وشلولې پانې یې زرې زرې کړې
لاس اچولی دی په داسې شور او شر کې رقیب

د خپلې مینې پټ رازونه ترېنه پټ کړم څنگه ؟
دنده کور کې راته ناست دی هم په ور کې رقیب

کومه بدله را څخه اخلي په دې ښه پوهېږم
چې سوځوي مې په ژوندون په دې محشر کې رقیب

سپینې کوټرې نه په کوزه نه په بره پرېږدي
تېر لکه باز دی په دې خپل وحشي نظر کې رقیب

په هدیره یې رابدله کړه ودانه مېنه
دی اخته شوی دی د شر په بد اشر کې رقیب

اسمانه بنه شو، چي رسوا شو هر چا وپېژنده
نن دې را وشرماؤه تا په کوز او بر کې رقيب

نن يې حال دا دی چې وځک ته هم لاسونه وهي
نن لاهو شوی دی په داسې سمندر کې رقيب

ليکواله! دومره بد يې وکړل چې ثاني يې نشته
لکه چې نه لري زړگي په خپل ځيگر کې رقيب

05/01/2002

که د خدمت او د بقا له کاره وباسم ځان
داسې به زه هم د هر چا له کاره وباسم ځان

څه کاميابي به لاس ته رانه وړو، که داسې وکړو
چې ته زما او زه دا ستا له کاره وباسم ځان

چې مې د قام په گټه نه وي، نه د دين، نه دنيا
نو ولې هسې خامخا له کاره وباسم ځان

زما بچۍ به مې سبا فرمان ته غاړه نه ږدي
زړگيه نن که د بابا له کاره وباسم ځان

لږ مجبوري لرم جانانه بې همته نه يم
په بې وسۍ کې نن سبا له کاره وباسم ځان

ليکواله ! دا وارې بڅښنه کوه، ؤ مې بڅښه
بيا سزاوار يم که بيا له کاره وباسم ځان

که د اغیارو د سجدونه خپل تن دی وساتي
هغه سړی به خدای تر هر چا گړندی وساتي

د زړه په وینو به یو شو شعرونه داسې لیکم
له مرگه پس چې مې په خلکو کې ژوندی وساتي

چې یې په هر چا باندې وښکاري نو غاږي ورته
زورور خلک لکه سپی داسې سړی وساتي

چې یې باورنه وي په خپل قسمت او خپلو متو
داسې وگړي په گوتمیو کې غمی وساتي

چې د لیکوال په خلاف یار هم د اغیار په خوله شي
په داسې وخت کې به روغ څنگه خپل زړگی وساتي

19/07/2011

دا مې يقين دی روغ رمټ او سلامت به راځي
 ځان به په خپله ملامت کړي ملامت به راځي
 ما به پخلا کړي ننوتې به مې کور ته راشي
 ورسره مله يو څو ملگري د مالت به راځي
 خبر دی که اوس يې د بښمنان بده روزنه کوي
 يو وخت به پوه شي په دې لاره په عزت به راځي
 زموږ خبرو ته به خامخا د پای ټکی ږدي
 زموږ جونگړو له قاصد د حکومت به راځي
 په دې د بښتونو کې به بيا سپرلی گلان وسپري
 په دې وطن کې ښکلا گانې، د جنت به راځي
 بيا به د گران عبيدالله مستې سندرې اوري
 د کندهار د ښار شوقيانو کې الفت به راځي
 دغه خواږه خواږه بېټونه او رنگين نظمونه
 ليکواله! ستا په شاعري کې برکت به راځي

28/06/2009

توري به شي ستوري ***** امير ليکوال

امن و اوسل په کار دي

گرانۀ په کلي کې دې حال څنگه دی؟

د رقيبانو جوړ جنجال څنگه دی؟

سپين پيري اوس سره کښېني او که نه؟

خپلې شملې نېغې ساتي او که نه؟

زلمي ملي اتې کوي او که نه؟

څنې و ډول ته تاووي او که نه؟

پېغلې گودر لره راځي او که نه؟

منگي په لپو ډ کوي او که نه؟

لاسونه سره تمبل وهي او که نه؟

زيرونو کې مينه پاڅوي او که نه؟

بنگري په لېچو شرنگوي او که نه؟

هيلي او بولر لره راځي او که نه؟

سپيني کوترې په سېل ځي او که نه؟

ځوانان محفل تازه کوي او که نه؟

مطرب تارونه پښوي او که نه؟

شهباز په گوتو نڅوي او که نه؟

ما اورېدلي دي چې اوس په كلي
توره بلا او سپين بڼامار گډه شوی

نفرت نفرت دی بربادي جوړه ده
غم او ماتم دي بڼار په بڼار گډه شوی

پر هر هنر اوس پابندي ده هلته
ورکه د هر چا خوشحالي ده هلته

تر ټوپک لاندې زندگي ده هلته
هر څه لوټ شوي بربادي ده هلته

د ډېرو پښې په زولنو تړلي
لاس د فنکار په ځنځيرونو تړلي

د مطرب گوتونه شهباز ورک دی
د محمود سترگونه ايازوک دی

حقيقت ورک دی هم مجاز ورک دی
په دې کوڅو کې ريغ د ساز ورک دی

بغ د منگي ورک دی، تپه ورکه ده
هر چانه خپله ترانه ورکه ده

اوس د بارود و تور دودونه گرځي
ډېر وېرېدونکي اوازونه گرځي

څوک دي چې موږ بربادوي لگيا دي
موږ په اورو نو گډوي لگيا دي

زموږ د قام په بربادي لگيا دي
تا قتلوي ما قتلوي لگيا دي

په داسې وخت کې گرانه سوچ په کار دی
دښمن مو څوک دی ځوانه سوچ په کار دی

کلي کې امن راوستل په کار دي
کلي کې هر څوک پوهول په کار دي

د بنامارانومخ نیول په کار دي
د مشرانو یو کېدل په کار دي

لویه ملي جرگه کول په کار دي
مینه او امن راوستل په کار دي

یادونه: دغه نظم مې په کال ۲۰۰۷ کې په حیات اباد پېښور کې لیکلې وو، او
په میاشتې لیکوال مجله پېښور کې د فبروري د میاشتې ۲۰۰۸ ګڼه کې خپور
شوی هم وو.

زه چې دومره كمه شاعري كوم
بيا نو منظمه شاعري كوم
شاوخوا حالاتو ته به گورمه
دوى سره به سمه شاعري كوم
اونښكې د هرچاسترگو كې ووينم
كله چې له غمه شاعري كوم
خلك په آسانه پوهول غواړم
ځكه خو رقمه شاعري كوم
خيال په كې دبحر او رموز ساتم
تل داسې محكمه شاعري كوم
زه ليكوال ښېگڼه د ولس غواړم
زه په دغه تمه شاعري كوم

18/09/2010

سره پېوند به مو خپل سر او بدن وي او که نه؟
زموږ خوارنو په نصیب به کفن وي او که نه؟

دلته خو تا وینم همېش چې په غصه غصه یې
ووایه جنگه! چې خبر به امن وي او که نه؟

خومره بې ځایه قریانۍ زموږ خپلوانو ورکړې
له غمه لرې به زموږ گران وطن وي او که نه؟

هیڅ نه پوهیږم چې سپرلي کوم خوا ته کډه وکړه
په دې دښتونو کې به بیا شین چمن وي او که نه؟

لیکواله اوس خولا پوهان او ادیبان په کې شته
سبا به دلته څوک ملگري دفن وي او که نه؟

28/11/199

هيڅوک خبر نه شو، رازونه پټ شول

فایلو نه بند شولو، کپسونه پټ شول

په ددې تور مخي او بد بخته وخت کې

روښان فکرونه، څراغونه پټ شول

نه چا تپوس وکړ، نه څوک خبر شول

بې له تصدیقه ډېر لاشونه پټ شول

وخت مې د یار جبین کړو داسې گونجې

چې بې شینکي شینکي خالونه پټ شول

د خپلواکۍ پکې خبرې چې وې

د هغو خلکو کتابونه پټ شول

لیکواله! چېرته به یې اوس لتوم

چې پسې تلمه هغه پلونه پټ شول

16/11/2011

خاونده بيا کړې څنگ په څنگ ملگري
دا غېرتي د نام و ننگ ملگري
موږ د خوشال د نظريې خلک يو
دوی دي له وخته د اورنگ ملگري
د هر غماز مقابله به کوو
څو به په وړاندې د غور څنگ ملگري
ښکلي يې غواړو په کردار هر کله
نه يو د چا د ښکلي رنگ ملگري
امن ته هيڅوک هم نظرنه کوي
دلته ډېر خلک دي د جنگ ملگري
ليکواله ! اوس د جنگ انداز بدل دی
پوه کړه په علم او فرهنگ ملگري

20/08/1998

اوس به محفل بدلوم، يار بدلوم، خان بدلوم
داسې وخت راغی خامخا به خپل زبان بدلوم

سپينه خبره به د سپين او تور تر مخ نه کوم
دا هم هنر دی چې له وخت سره بيان بدلوم

چې تر منزله مي مزل وي بې خطره ځکه
په يو او بل شکل کې اوسمه کاروان بدلوم

بې وفا نه يم خود وخت د مجبورۍ له لاسه
خپل فرشته جانان يوڅه وخت په شيطان بدلوم

ليکواله اوس گاونډيان هم د بلاگانو مله دي
ځکه خپل خوږ کلی پرېږدمه خپل مکان بدلوم

اوس يې موږ پېژنو چې زين د چا دی آس د چا دی
توره د چا ده او د توري شاته لاس د چا دی

دغه زموږ د کلي پير خو دومره نه پوهېده
اوس پسې گرځم چې له ده سره تماس د چا دی

دا چې زموږ په کور او کلي کې وړانې جوړوي
دې ترهگر سره پاسپورټ د چا دی پاس د چا دی

وخت به د هر څه نه پرده لري کړي بيا يې گوره
چې حزب الله د چا ملگری دی حماس د چا دی

الله خبر دی، چې بيا کومه منصوبه جوړوي
ليکواله ! بيا په پورې کلي کې اجلاس د چا دی

02/07/2006

په خپل لاس و ځان ته خپله اجل جوړه کړي
څوک چې ځان له بې بنیاده محل جوړه کړي

زه چې یو دښمن له منځه څخه یو شم
دوی زما بربادولو ته بل جوړه کړي

ما وژل غواړي او ماله کلي باسي
هره ورځ تور غمازان داسې چل جوړه کړي

چې مدام په سرو اورو نو کې سوځېږي
څوک به هغه سوځېدلی کابل جوړه کړي

د لیکوال وړانه دنیا به شي ودانه
که ایمان له ځان سره کړي عمل جوړه کړي

12/11/200

زړگيه رڼا بڼه ده خيال دې خام مه جوړوه
له سپين روښان سهاره تور ماښام مه جوړوه
زه تل ژوندی ژوندی يم، ما مرگ وژلی نه شي
زما و مرگ ته هسې د چل دام مه جوړوه
چې بار زغملی نه شي بنيادونه وي کچه
د داسې ديوالونو پر سر بام مه جوړوه
چې ستا خبرې نه مني، تا په کانيو ولي
د داسې مقتديانو ځان امام مه جوړوه
آينه که يې روښانه وي، خدای په کې ليدی شي
گردونه د نفرت زړه کې مدام مه جوړوه
ليکواله بخښل بڼه وي، بدل مه اخله هر کله
قاتل ته چل د مرگ د انتقام مه جوړوه

12/01/1996

د مستو هیلو ارزوگانو سلسله ختمه شوه
یو بل پړاؤ د ژوندون تېر شو، تماشه ختمه شوه

په ژړغوني ږغ یې وویل په مخه دې ښه
نور مو ترمنځ د محبت هره رشته ختمه شوه

نغمه خاموشه، سندرغاړي خوله گنده لي ناست دي
سندرې ورکه شوه په کلي کې تپه ختمه شوه

څه خپل یادونه دې له ځانه سره یوسه بس کړه
اوس دې زما په زړه اختیار ختم، قبضه ختمه شوه

شوگیر وهلی یې چې خلک در خبر نه شي نور
پاڅه لالیه سحرگاه ده توره شپه ختمه شوه

لیکواله! نن چې رقیب تا ته ننواټی راځي
دا هم دوکه ده داسې نه ده چې لاندې ختمه شوه

19/01/2007

توري به شي ستوري ***** امير ليکوال

ستاد راتلو په ارادو پرېوتم
د گل په تمه پر اغزو پرېوتم
نازکې ښکل مې کړې په داسې چل کې
غبار شوم ستا پر انگو پرېوتم
مرگ ته دې ورکړمه خبر دې نه کړم
ژوندونه نن دې له اوږو پرېوتم
بس بې اختياره شومه ونړېدم
لکه پتنګ پر سرو لمبو پرېوتم
پر مخکۀ ولوېدم ټوټې ټوټې شوم
چې کله ستاله مړوندو پرېوتم
ليکواله ورک شوم د جانان له سترگو
چې زه يې کله له ښو پرېوتم

○

چې لوبې د سرونو کړي اکثر نه پاته کېږي
که تاج وي که بې تاجه داسې سر نه پاته کېږي

چې خلک یې خبر وي په هر چل او دام پوهېږي
په دا رنگه بازار کې جادوگر نه پاته کېږي

د بل د کلا ور که څوک په کانو باندې ولي
د هغه چاهم خپل د کلا ورنه پاته کېږي

که هر څومره زاری ورته کومه ده مشکله
هغه هم خامخا ځي مازیگر، نه پاته کېږي

چې عقل ورسره نه وي مدام دا رنگه خلک
هر څو که زورور وي، زورور نه پاته کېږي

لیکواله په یوه خوله کې لري، چې څوک دوه ژبې
د هغه چا په خوله د چا باور نه پاته کېږي

لکه غمجن چې په موسکا باندې خپل غم پټوي
داسې مې یار په خپل مړوند د سترگو نم پټوي

مفاد پرست له مجبوري د ولس گټه اخلي
د ضرورت په وخت په خونو کې غنم پټوي

نه پرې پوهېږم کوم مسلک دا اجازت ورکوي
و جوماتونو ښوونځیو ته چې بم پټوي

ناقصه مال په لویه بیه په چل ول خرڅوي
سوداگران خلک عېبونه په قسم پټوي

نن له لیکواله سره داسې سپکې سپکې کېږي
څوک یې هنر قتلوي څوک ترېنه قلم پټوي

۵/۴/۲۰۱۰

0

U

بې وخته قیامت

لا شپېلۍ کې په دوه ځلې
اسرافیل پوکلي نه دي
لا ژوندي دي وجودونه
ترې اروا وتلي نه دي

لا د دې نړۍ وگړو
قیامت لیدلۍ نه دی
لا اسمان کې ستوري برېښي
له غرب لمر ختلۍ نه دی

لا د ژوند له روغه تنه
ژوندۍ سا وتلې نه ده
لا خزان د قیامتونو
دا نړۍ خپرلې نه ده

0

لا سهار کي هيچا کله
توري شپي ليدلي نه دي
لا دجال د چل په دام کي
انسانان بند کړي نه دي

خوپه موږ باندې قيامت دی
ټول ودان کلي مو وړان شو
د اورو نو په لمبو کي
هر گلشن وسو خزان شو

دا بي وخته قيامتونه
پر موږ راغلل خو خو واره
کړاوونو، لوږې، تندي
له ژوندونه کړو بېزاره

0

نه شپلي د اسرافيل ده
نه د جال را پاڅېدلي
نه توبه ده بنده شوې
نه له غريه لمر ختلي

ټول جهان کې خوشحالي ده
ټول جهان باندې اختر دی
په موږ سره اورونه اوري
او په موږ باندې محشر دی

څه بې وخته زموږ پر کلي
طوفان راغی قیامت راغی
د عزت له ودان کوره
عزت لاره ، ذلت راغی

خو په هر یوه قیامت کې
انسانان به شمېره مړه شول
نه یې قبر، نه نېټه شته
چې څوک څه شواو څوک څه شول؟

دا به نڅښې ، به نېټه
دا به وخته قیامتونه
زموږ ژوند یې را تیاره کړ
ټول یې مړه کړل څراغونه

18/10/1998 کوټه

څه مې ورته وويل په زړه خبره نه راځي
ولې مرور شو او په څه خبره نه راځي

سوچ کې ورته زه ډېرې گيلې او مانې وکړمه
مخامخ چې ورشم نو پر خوله خبره نه راځي

هرځای کې کيسې به يې د امن خوشحالي کېدې
ياره اوس له هغه ښاره ښه خبره نه راځي

تل يې ويل روح او زړه مې دواړه در بڅنډلي دي
هغه بې وفا اوس پر هغه خبره نه راځي

خلک خو ليکواله محبت کې خپل سر هم ورکړي
ستا بد بخته يار خو بس په نه خبره نه راځي

۰۱/۰۹/۲۰۱۱

0

نه خيژي په ژوند کي د سړي ارمان
هرڅو که پوره شي، بيا هم وي ارمان
گوره چې يې جوړ کړلو جنت ځان ته
ونه ليد شدداد، وڅوړ مرگي ارمان
ډېر مې له خزان سره وخت تېر کړلو
زړه کې مې هروخت وي د سپرلي ارمان
صبر شه مرگيه چې ژر را نه شي
لامې پوره نه دی په ځواني ارمان
گل ځواني دې خاورې مه شه گل ياره
و دې خېژي ستا په زندگي ارمان
څه چې کېږي، و دي شي پروا نشته
هسي دې ليکواله ژپوي ارمان

06/06/2006

0

چې ټيټ شوي وي له حد او له معياره
له هغوی سره هيڅوک نه ځي پر لاره
په سپرلي کې د خزان سپيره موسمه
يار دې مانه، زه دې لرې کړم له ياره
چې په بيه او سودا بڼه پوهېدلو
هغه خلک خلکو وايستل له بڼاره
په اختر کې هم ماتم او غلبې وي
جنازي وځي له کلي او دياره
ستاله لاسه ناوې کونډې، مېندې بورې
رنگ دې ورک شه، توره جنگه گناهگاره
زه په خپل گريوان کې خپله خيره وينم
ناصران دې راته نه نيسي هينداره
په سندرو مې، زخمي زړگی ټکور کړه
اې ليکواله يو وار راشه خدای د پاره

0

ماښام لا روغ وي خوشي ناگهانه مات په شپه کې
زما له زړه سره مدام کېږي واردات په شپه کې

راشه غمونه رانه لرې کړه، د خدای د پاره
يو ځلې بيا را سره وکړه ملاقات په شپه کې

فکر ته راغلو خو شعرونه خوبل نه دی څراغ
چيرته قلم به لټوم چيرته دوات په شپه کې

په ورځ مي سترې انسانان زړه ته وسواس اچوي
دغسې چل را سره بيا کوي جنات په شپه کې

که دې ژړلي دي هم تا په کې خندلي هم دي
دا به منې ليکواله دا وي کرامات په شپه کې

۰۶/۰۷/۲۰۱۲

0

ماد ایمان په اوبو وللي مینه
ماله هر چا سره پاللي مینه

ماد دوستی لاسونه دوی ته ورکړل
وه د دوی زړونو کې ناولي مینه

په هر حالت کې به زه تايادوم
زما په زړه کې ستا سپېڅلي مینه

د انسانانو کړو او وړو ته ګوره
چا وي ساتلي چا شړلي مینه

دوی د نفرت نفرت تخمونه کړي
دوی د وحشت په تیغ رېبلي مینه

بل ته زړه نه ورکوي مانه بغیر
لیکواله امایې ازمويلي مینه

0

ترخوبه دهغه بد رواج وي دلته
ترخوبه داد ټوپک راج وي دلته

چې د ولس په ژبه نه پوهېږي
هم دهغه په سرب ته تاج وي دلته

د امن نوم به تش په خوله يادوو
بيا به هم جنگ د جنگ علاج وي دلته

څوک چې د مينې په طلب پسې وي
هغه سړی خوبه تاراج وي دلته

ليکواله ! څوک شته چې مې وځنډوي ؟
که به مې تل خراب مزاج وي دلته

۱۲/۵/۲۰۱۴ کلا سيف الله

چې مې زړگۍ رغېږي کال به تېر شي
دغه دوران ستا د جمال به تېر شي

سپرلی به راشي بیا به سیل کوو
بلا دې واخلم پشکال به تېر شي

عیسی به راشي د انصاف مېدان ته
دغه ظلمونه د دجال به تېر شي

تل به هم نه وي دا ویرجن وختونه
لږ صبر وکړه دغه حال به تېر شي

شي به نیمگري ارمانونه پاتې
ناکامه عمر پر لیکوال به تېر شي

۲۹/۱۲/۲۰۱۳ کلاسیف الله

0

خېر دی که را مات دې کړو و زر خلک خبر نه دي
اوس يې کړه ټکور تريوره زر خلک خبر نه دي

غږد دروازي د ځنځير وپېژنه راغلمه
زر کوه را خلاص کړه د کور ور خلک خبر نه دي

راشه په خپل منځ کې روغه وکړو، درېم څه کوو
لازما اوستا په دغه شر خلک خبر نه دي

اوس خوديوالونه هم غوږونه لري، چا وې چې؟
ستا د کور په حال باندې بهر خلک خبر نه دي

دا چې يې تر تا نظر هر کله اړولی دی
دا خو دې ليکواله په هنر خلک خبر نه دي

14/02/2014

0

-

وي چي ازاد ته يوه عام خبره
هغسې نه وي د غلام خبره

هغه يې هر کله تاييد کوي، چي
کېږي زما د انتقام خبره

چي په کې گټه وي زما د ولس
کوم به دا رنگه مدام خبره

تل د هغه مټا ملگري يم
چي پر ممبر کوي د قام خبره

ليکواله زه چي يې اغاز کوم، دوی
وي رسولي تر انجام خبره

۰۳/۰۳/۲۰۱۳

○

-

که هرڅه اوږد شي که هر څومره جنگ دوام ولري
قسم په خدای دی که دا ستا ارمان انجام ولري
عجيبه نه ده محبت کې داسې کيږي مدام
سپين پوستی یار که څوک ملگری سیاه قام ولري
هغه سړی به په ژوند کله هم ناکامه نه شي
چې ملا ترلي په خپل ځان پسې د قام ولري
چې په دیدن باندي يې ماته کړم د عمر تنده
دغه سپوږمۍ دې ترسهاره خدای پر بام ولري
د هر دښمن سترگې به سوځي بد به نه ورگوري
که مشرانو ته خپل خلک احترام ولري
ليکوال ته دومره روزي ورکړې پاکه ربه چې بس
وچا ته اړ نه وي، مړۍ سهار، ماښام ولري

۱۳۰۸/۰۸/۱۲ کويه

○

-

یوازې نه کېږي ژوندون په کې مل هم په کار دی
چې ترمنزله پورې تگ وي ، منزل هم په کار دی

اوس وکړدارته خلک گوري او گفتار نه مني
له نصیحت سره دلته عمل هم په کار دی

منم چې ښه وي سادگي ، پاکې ساده خبرې
خو له حالاتو سره څه نا څه چل هم په کار دی

ښه وي چې وشي هر یو کار په سوچ او فکر سره
خو توکل په دغه هکله کول هم په کار دی

و ښه ژوندون ته که په زړه کې نیکی هیلې لرو
لیکواله موږ ته یو لار ښود او اتل هم په کار دی

02/03/2014

○

—
~

له ډېرې ويرې يې ساتمه پټ په خول کې ژوندون
گرانه کومه زه په دا رنگه ماحول کې ژوندون
چي ارمانونه مې پوره شي هم تر هغه وخته
زه درنه غواړمه خاوند په کچکول کې ژوندون
چې د وحشي لېوۀ له داپو يې خوندي وساتم
ماله مودونه خوندي کړی دی په شپول کې ژوندون
کله يوه پله درنه شي کله بله پله
ډېر مې تللی دی له مرگ سره په تول کې ژوندون
سپرلی به راشي زرغونې به کړې دا مړاوې لېستې
بيا به پېدا شي په رامېبل، چامېبل، غاټول کې ژوندون
يوازې ته نه يې چې ژاړې فريادونه کوي
ليکواله زه هم تېرومه په تاتمول کې ژوندون

19/11/2012

خامخا به اوس بدلېږي دا حالات
نه به وي زما هم د پخوا حالات

څوک مبارزه کوي بدلون غواړي
څوک بدلول غواړي په دعا حالات

مه راځه يوڅه موده لاسه راځه
سم نه دي د کلي نن سبا حالات

هيڅ اندازه نه شم لگولی چې
دومره غمزه کړل دلته چا حالات

تېر به شي لیکواله هيله منيمه
نه به وي بد مرغه تل زما حالات

۱۰/۰۲/۲۰۱۲

گوره و کردار ته په قولونو باور مه کوه
تل د بې وفا په قسمونو باور مه کوه

وگوره اغزي دې پورې اورې تر زړه ووتل
ما درته ويل چې په گلونو باور مه کوه

نيمه شپه د يو او نيمه شپه وي د بل غاړه کې
ورک دې شي په داسې مړوندونو باور مه کوه

خومره چې ظاهره دي باطن کې دومره چيرته دي
اې ساده د ښکلو په رنگونو باور مه کوه

هر خومره که سخت وي خو بنياد چې کله نه لري
هيڅ کله په داسې دېوالونو باور مه کوه

هر څه که دې زړه غواړي ليکواله هغه څه کوه
پرېږده د هر چا په تهمتونو باور مه کوه

۱۲/۰۴/۲۰۰۴

اوس د هر څه نه ځان رانغاړي تښتي
ټولې کوڅې يې شوې ويجاړي تښتي

د ظالمانو له وحشته څخه
هر څوک په چيغو چيغو ژاړي تښتي

دا جنگ ځپلي به اوس چيرته درومي
دغه له چانه مدد غواړي تښتي

په محلونو هم اورونه بل دي
د هر چا خوله کې وچې لاړي تښتي

هيڅوک محفوظه په کې پاتې نه شول
هنرمندان او سندرغاړي تښتي

۱۷/۰۵/۲۰۰۷ پېښور

توري به شي ستوري ***** امير ليکوال

○

چې زما اوښکې خڅېدلې او تا ونه ژړل
زما سلگۍ دې اورېدلې او تا ونه ژړل

اوس چې په تا راغلو هغه وخت به درياد شي ضرور
چې زموږ کډې بارېدلې او تا ونه ژړل

زه چې په وير باندې اخته ومه تا هيڅ ونکړل
گرانه لاليه ما ليدلې او تا ونه ژړل

افسوس په دې کوم په غم زما شريک نه شولې
درقيب خوا کې نځيدلې او تا ونه ژړل

ليکواله ! يا خوپه زړه سخت يې او يا راز دى په کې
کله چې ما نه بېلېدلې او تا ونه ژړل

۰۴/۰۵/۲۰۰۹ کلا سيف الله

○

په ربابونو پابندي ده په تمبل پابندي
څوک دې نه وایي ترنم کې په غزل پابندي
څاروان به اوس داوښ له غاړې جرسونه باسي
په شرنگا شرنگ هم لگېدلې ده دا حل پابندي
اظهار د مینې به کولی نه شو خپل دلبر ته
ترڅو به دلته وي هم داسې مسلسل پابندي
دلته خو هر سړی یو بل ته سپکې سپورې وایي
لا خو تر اوسه پورې نشته پرېښکښل پابندي
ځکه له هر چا څخه پټ په توره شپه کې درځم
ستاسو کوڅه کې ده په ما رنگه پاگل پابندي
د خپلو خلکو حمایت پرېږده لیکواله گنې
ستا په قلم به ولگېږي دلته تل پابندي

01/09/2008

ورگه شوې نغمه ...

دا د تارونو ريريدېدلې ژبه
د زړگي خوښ خواږه خواږه غږونه

د دې تارونو له رغونو سره
چې به شول پورته مېړني رغونه
زړونو سينو کې به ټوپونه وهل
چې به په هې شول غرخني رغونه

*****

چې له تارو به زمزمه پورته شوه
ورسره سمه به ناره پورته شوه
چې خټکه سازو، هم لنډې داسې وې
د هر چا زړه کې به جذبه پورته شوه

0

خوانان به وړاندې شول محفل به تود شو
چا به مېړونه او غازيان ستايلو
ډېر به خوشحاله شو سپين ږيري له دوى
چې چا به خپل خپل مشران ستايلو

*****

په دې خوانانو کې به داسې هم و
چې به يې خال او يا پېزوان ستايلو
چا به د مينې صفتونه کول
چا به کې ورين مخ د جانان ستايلو

*****

دغه يوازې عجيبه نغمه وه
چې بې له ډوله او بې تاله به وه
خوپه سړي به ډېره ښه لکېده
ډکه له خوند او له کماله به وه

0

نغمي به سم ورسره چيغه کرله
چې به شول پورته فريادي رغونه
له هره تاره به ژړا وتله
چې به په ویر شول ارمني رغونه

*****

د چيغکبانې لاس به ورپرېدېده
چې سندرغاړي به لنډۍ ويلې
له غبرکو سترگو به يې اوښکې راغلې
چې يې غمجنې کاکړۍ ويلې

*****

دومره اثر به په تارونو کې و
چې ورسره به اورېدونکو ژړل
رپرېدېدل زړونه د تارونو په شان
محفل کې ټول کېدونکونکو ژړل

خو ډېر افسوس چې نن هم هغه نغمه
زمور په خيال د اورېدلو نه ده
مور د پردیو ترانې خوشوو
لنډۍ بپه مود ويلو نه ده

د اپرېل دويمه ۲۰۰۲ حيات اباد پېښور

توري به شي ستوري ***** امير ليکوال

خو ډېر افسوس چې نن هم هغه نغمه
زموږ په خيال د اورېدلو نه ده
موږ د پردیو ترانې خوشوو
لنډۍ بېه مود ويلو نه ده

د اپرېل دويمه ۲۰۰۲ حيات اباد پېښور

توري به شي ستوري ***** امير ليکوال

0

واک د خپل وجود په سلطنت راځي
کلکه اراده او ټینگ همت راځي
ومي باسه زړه نه د شیطان وجود
بنکلی مقدسه شرافت راځي
مینه دې وي شوق دې وي مستي خو هم
دې سره احساس د بنکلي نیت راځي
وي چې د غریب ولس په غم خفه
دارنگه لارښود د قیادت راځي
سم چې کړم بې لارې ټول په لار د ژوند
داسې د بدبڼه او کرامت راځي
وي چې د جنت په شان د امن ژوند
ما لیکوال ته دلته هم جنت راځي

د تيارې د كلي خلك روي سهار په كاپو ولي
مړه كوي بل خراغونه هر سنگار په كاپو ولي

دوى زما خوشال محفل ته تور غمونه راوړي راشي
هم دلبر په كاپو ولي هم دلدار په كاپو ولي

ورانوي ودانه زړونه، نړوي د ژوندون حلي
گل بدن په كاپو ولي، گلنگار په كاپو ولي

زموږ هرې كاميابۍ ته د نفرت په نظر گوري
زموږ فن په كاپو ولي هم فنكار په كاپو ولي

له خدمت نه به وانخلم زه ليكوال ستري لاسونه
كه مې سر په كاپو ولي، كه مې لار په كاپو ولي

22/06/1999

0

په وینو سره شوه د ښایست او د گلانو مځکه
نن په ولکه کې ده د تورو بلاگانو مځکه

ورسره مله دي زورور ځکه بې وسه یمه
څنگه ازاده کړمه زه له غاصبانو مځکه

نن د ډالرو قدر کېږي خپلوان نه کوي څوک
ده قیمتي تر مور و پلار، هم تر بچیانو مځکه

تاسو افضله مخلوقات یاست، تاسو عقل لرئ
بیا ولې نه ژغورئ له ظلمه، انسانانو مځکه؟

په شریعت کې څنگه حکم دی د چا کېدی شي
بخښنه غواړمه د چا ده، ملایانو مځکه؟

لیکوال د شرعې د انصاف هم د قانون له لارې
بیرته گټمه زه د خپلو باباگانو مځکه

0

لکه واره واره سیندونه سمندرته راځي
داسي غمونه د دنیا مې د زړه سرته راځي

خدایا په لنډو ورځو شپو کې داسې وخت راولې
چې د کابل خلک په لوی زړه پېښورته راځي

یتیم بچۍ په دغه هیله هره شپه ویدوي
مورکۍ یې وایي چې بابک به دې اخترته راځي

یو وارې زه وروځم مورې ما را غبرگه نه کړې
زما مین ، زما ملنگ مې د کور ورته راځي

لیکواله موږ ودانو وټولې ویجاړې لارې
پرهرځوان ږغ کوو که څوک و دې اشرته راځي

18/02/2011 اسلام ا

تا به ساتل پټ له ما نه ، ما کوڅه کې ولیدل
نن مې یاره ډېر څه ډېر څه ستا کوڅه کې ولیدل

بیایې خوار مجنون ویشتلو لاسونو کې یې کاني و
داسې څه کسان مې د لیلې کوڅه کې ولیدل

څوک چې به زما په غم خوشاله و مدام دلته
ښه شونن مې هغه په ژړا کوڅه کې ولیدل

کومه تماشه ده چې دا ستاله کوره نه ګرځي
ستا هغه شرلي خومې بیا کوڅه کې ولیدل

معاف یې کړم، زاری کوي لیکواله، که سزا ورکړم؟
دوی مې رنگېدلي لاس رسوا کوڅه کې ولیدل

30/09/2001

ماضي مي تېره شوه په جنگ کې روان حال په جنگ کې
لا به تر څو پورې تېرېږي هر يو کال په جنگ کې

ورينداردې کونډه، وروردې مړ، کور خودې خپله وران کړ
په څه نازېږې، تا نو کوم وکړ، کمال په جنگ کې؟

سرونه غوڅ شول بې عزته شو په مړينې مړي
زموږ د خاورې خو پېدا نه شو مثال په جنگ کې

نور را په برخه کړې د ژوند د خوشالۍ وختونه
ته مې خوندي وساتې خدايا استقلال په جنگ کې

دغه کمزوري زورور شولو د چا په مرسته
دغه نېستمن ځنگه شو دومره مالا مال په جنگ کې

د سوکالۍ او د روښانه سباوون د پاره
په سرو لمبو کې به همت کوي ليکوال په جنگ کې

17/05/2003

زما د ژوند ټول شوا بونه په وبال بدل شو
پروني ښه نېکمرغه وخت مې په بد حال بدل شو
نن يې په هرڅه کې دوران دومره بدلون راوستی
سترگي بدلې، ژبه بله، هم يې شال بدل شو
سره اننگي يې د هجران بادونو تور وارپول
ورسره سم يې د لنډۍ زني شين خال بدل شو
سپينه څېره يې اوس د خاورو غونډې څړه ښکاري
د څړ خزان له سپېره باده يې جمال بدل شو
په سورکو شونډو يې هغسې تبسم نه وينم
د زندگۍ هريوارمان يې په زوال بدل شو
تېر کال يې داسي اداگانې او نازونه نه و
را معلومېږي عادتونه يې سرکال بدل شو
ورله سزا ورکړئ ملگرو بيا يې ونه بڅښئ
که چيرته دا حساسه فکر د ليکوال بدل شو

01/01/2001 بوسنن

چې د غوښتنې د خپل حق مې ترې اغاز کړی دی
هغو زموږ هر یو بیان نظرانداز کړی دی

چې یې هر وخت ستا پایکوبي ستا استحصال کړی دی
نن دې په هغه چا باور په کوم جواز کړی دی

زما وژلوله راځي چې لاره ته ورښیې
تا خو هر وخت مدد زما د هر غماز کړی دی

اوس مې منې چې ستا له سیله سره سم راغلمه
په پرې وزرو مې له تا سره پرواز کړی دی

په ښوونځي کې یو یتیم و خپل استاد ته ویل
غښتلی زه یم د ملک پر زوی دې ناز کړی دی

راستښېدی نه شم لیکواله ته راځه را پسې
ما د منزل په لور سفر دور و دراز کړی دی

08/07/2014

توري به شي ستوري ***** امير ليکوال

در ته مجبور یمه په تا باندې یو کار باسمه
رقیبه تا سره به خامخا اوس لار باسمه

را خړوم به دې په غاړه د خپلیو امېل
دا ستاله غاړې به د سرو گلونو هار باسمه

کله هېرېږي په اسانه په ځان زور به کوم
د یار یادونه به له زړه کرار کرار باسمه

د لیوني جانان رینې رینې گریوان گندهمه
ځکه اخته یمه ترستن د زلفو تار باسمه

د سرو لېوانو او پرانگانو تور ځنگل له منځه
لیکواله څنگه به ترې روغ او جوړ ناتار باسمه

اوس به څوک لاس را کړي او څوک به مددگار شي زما
چې را پخلا کړي مرور او بیرته یار شي زما

خالقه داسې د رحمت باران را و وروي
چې مې خزان وهلی ژوند بېرته بهار شي زما

که مې له تاسره وفا ونه کړه گرانه یاره
توتې توتې دې شم گرېوان دې تار په تار شي زما

یو ځل به خامخا زما اخر دیدن ته راځي
که د پنبو پلونه مې ثابت پاتې په لار شي زما

چې مسافر یار ته شي یاد د کندهار یادونه
دا اننگي مې دې په شان د سره انار شي زما

لیکواله دغه تورې شپې خو به ختمیږي ضرور
د ژوند په لاره به ملگری سپین سهار شي زما

24/04/2009

په دې خاموشه معاشره کې يو اواز په کاردی
چې زړونه ولېزوي دا رنگه اغاز په کاردی

دغه جومات به د ولس وي د بل چا به نه وي
په ممبر ناست سړی له ماسره همراز په کاردی

کلي په کلي بنډارونه ، سندرغاړي ډېر کړي
دلته اتني پکاردی ، ډول پکاردی ساز په کاردی

دغه ناسور له دغه کلي نه شړل غواړي بس
اوس وخت راغلی دی علاج دهر غمازي په کاردی

نور ماشومانو ته په ډب باندې ادب نه ښييو
دوی ته سبق د دوی په ژبه کې هم ناز په کاردی

ليکواله زه له حکومت څخه ايوارډ نه غواړم
ما ته د خپل ولس د مينې ډک اعزاز په کاردی

.....
25/03/2014

توري به شي ستوري ***** امير ليکوال

ما وېل له پوهنتونه به د کارسپي راوځي
خبر نه وم له دغه ځای نه مارسپي راوځي

ترڅو چې ناپوهي وي په دې خلکو کې موجوده
په خدای که د خپل حق دپاره خوارسپي راوځي

د هغه چا یاري راته په خدای مشکله ښکاري
چې دی دننه ناست وي پېره دارسپي راوځي

په دغه کلي خدای خبرڅه رنځ دی لگېدلی
چې روغ ورلره ورشي ترې بیمارسپي راوځي

جادو دی که څه بله کرشمه ده په دې سرای کې
مخلص شي وردننه، خو خوددارسپي راوځي

له سپینو څراغونو تورو زړونو که شي ستړی
لیکواله نو په کار ده چې تر ښارسپي راوځي

خومره تنها شوې يو انسان لاسونه نه درکوي
نن له قسمت سره دوران لاسونه نه درکوي
تا به ويل دوی به کول چي هرڅه هرڅه ستا و
نن چي بي څه شوې خپل خپلوان لاسونه نه درکوي
د مفاداتو دنياگۍ ده ، د مفادو وخت دی
چي يې مفاد نه وي ياران لاسونه نه درکوي
تا به يې هر فرمان ته غاړه ږده چي دوی به ويل
نن هغه پير او هغه خان لاسونه نه درکوي
د بي وښۍ په درياب ډوب يې را وتلی نه شي
دا لامبوزن ټکلی جانان لاسونه نه درکوي
يو وخت خو ته هم د ملگرو د محفل خراغ وې
اوس چي دې وينم خپل دوستان لاسونه نه درکوي
خداي دې سپرلی کړه اې ليکواله چي تازه يې هر وخت
وب دې وکاته د خزان لاسونه نه درکوي

.....
05/10/1996

توري به شي ستوري ***** امير ليکوال

راشئ چي دا ځل لاره بدله كړو
لږ د خپل منزل لاره بدله كړو
پوه نه كړو په ځان خپل لباسي دوستان
داسي په چل ول لاره بدله كړو
سترگي له قاتل دشمن نه وباسو
لږ يې د اجل لاره بدله كړو
مست رقيب موبيا په كلي را نشي
راشئ نن يې تل لاره بدله كړو
سمه د نېكۍ لار به وروښيو
موږ به د هر غل لاره بدله كړو
اي ليكواله ! راشه سره يو شو ټول
ځان سره د مل لاره بدله كړو

17/06/2006

چې يې چې له خپلې لارې خپل قدم شي
نو به څنگه د منزل په لوري سم شي
که د خپل ولس په گټه تمام نه شي
درې ورې دې زما لاس او قلم شي
څو څو ځله مې ليدلي داسې خلک
څوک چې کمه د بل غواړي خپله کم شي
کاميابي د هغو خلکو وي په برخه
چې په خپله عقیده باندې محکم شي
چې د قام او د ملت په غم غمجن وي
داسې څوک تل په نړۍ کې محترم شي
اې ليکواله خدای دې داسې رتبه درکړي
چې اشعار دې د قام زخم له مرهم شي

13.08.2000

توري به شي ستوري ***** امير ليکوال

مادي دنظر تماشه ونه كړه
تاد مازيگر تماشه ونه كړه

نه پوهېده څوك زما په فن ځكه
ماد خپل هنر تماشه ونه كړه

شنه خالونه، سور سالدې څه كوي؟
يار دې په گودر تماشه ونه كړه

موږ يې په هر چل او دام پوهيږو اوس
ځكه جادوگر تماشه ونه كړه

وړي مې قلندر په مستۍ دى (كه
تا په سمندر تماشه ونه كړه)

يو ځلي يې گورم په اخلاص سړي
باسمه له لاسه دخپل لاس سړي
کرکه او حسد چې ورسره وي تل
باسي له ايمان څخه وسواس سړي
گټه چې يې خوار ولس ته نه رسي
عام خلک يې څه کړي داسي خاص سړي
دا عجب دستور د زمانې گوره
کوزباندي حکمونه کوي پاس سړي
نه راځي شعور په خپله نه راځي
ځان کې که پيدا نه کړي احساس سړي
اوس په چا پسې شم د چالاس ټينگ کړم
نه لرم ليکواله د تماس سړي

12/11/2003

-

مورنی ژبه

د فبروري يووېشتمه د مورنيو ژبو نړۍ واله ورځ

مورنی ژبه ، زما گرانه ژبه
ساده ساده ، بنايسته روانه ژبه
نرمه پسته ، خوره خوره ژبه ده
ده په ويلو کې اسانه ژبه

*****

لري تاريخ داله زرگونوكلو
دا د باتورو پښتنو ژبه ده
بښېكنه ، پت ، مينه ، وفالري دا
په تول درنه زما پښتو ژبه ده

توري به شي ستوري ***** امير ليكوال

په بايزيد روښان ، روښانه ژبه
په خوشحال خان بابا ودانه ژبه
دميرزا خان انصاري زړه ته نږدې
په دولت خان لواني گرانه ژبه
رحمان بابا ورلره ورکړوښايست
کرله حميد ماشو خپل ځوانه ژبه
څه ثاني نه لري په هند او تخار
ده د امير کروړ روانه ژبه
دا د ملالي د غېرت چيغه ده
دا دميرويس او احمد شاه ژبه ده
دا مې د مينې او احساس ژبه ده
دغه د لويې پښتونخوا ژبه ده

لرو پښتو خو يو وحدت نه لرو
د غلامانو په شان ژوند تېروو
په دې مالداره جنتي وطن کې
د دوزخيانو په شان ژوند تېروو

*****

قام چې غلام شي، نو هر څه غلام شي
ژبه غلامه شي، تاريخ غلام شي
څوک يې تاريخ څوک يې کلتور وړانوي
اديب غلام شي، هم مورخ غلام شي

*****

له خپلې ژبې نا خبر شي خلک
د بل په ژبه او کلتور نازېږي
خپلوان يې هېر شي مشران د وطن
په بل اتل په بل جمهور نازېږي

○
خود پر افسوس کومه گرانې پښتو
چې ستا صفت په پردۍ ژبه کوم
دلته څوک ستا په تګونه پوهېږي
ستا وکالت په پردۍ ژبه کوم

.....
که هر څه زه دلته مجبور یم د وخت
خو ستا له مینې صبر پدلی نه شم
په تا به دلته خبرومه خلک
هسې خاموش پاتې کېدلی نه شم

.....
هغه کاروان سره ملګری یم زه
چې قام مې سیال غواړي تا سیاله غواړي
د نورو سیالو خلکو ژبو سره
دا ستا ویونکي باکماله غواړي

چې قام موسيال شي بيا به هر څه سيال شي
ژبه به سياله شي، تاريخ به سيال شي
امام به سيال وي، هم معلم به سيال وي
اديب به سيال شي، هم مورخ به سيال شي

---

۲۱ فبروري ۲۰۰۴

کله چې خبره ځينې وړانه شي روانه شي
هم په دغه لږ څه پرېشانه شي روانه شي
کله چې ناڅاپه ورته وگورم له شرمه دا
مخ پټ کړي په لپو سرگردانه شي روانه شي
دلته چې تېرېږي اشارې کوي په مړو سترگو
ونيسي قدم شنه له خندانې شي روانه شي
ټول وجود مي رپي زلزلې را باندې را وولي
دغه کيفيت ته مي حېرانه شي روانه شي
راشي ملاقات لره او وخت چې د خبرو شي
بېرته په وعده باندې پېښمانه شي روانه شي
راشي چې رقيب نومخ په بله ځينې واړوي
ځکه په ليکوال نوره هم گرانه شي روانه شي

02/03/2014

جادوگران کوي لگيا دي جادوگرې لوبې
د کلي منځ کې يې شروع کړلې کافرې لوبې
اوس که دي زده ده او که نه خو دغه لوبه به کړې
کنې په زور دې گډوي په دې ظاهري لوبې
مقابله يې تش په کانيو او لرگيو نه شي
داد بارودو په زور کېږي زورې لوبې
خه شو اتې، نېزه بازي او د ځوانانو مجلس
محرومه کړي يورقيب له خپلې هرې لوبې
اوس به له دغو لوبو څنگه ځان ساتو ملگرو
چې په کوڅه کوڅه کې کېږي ستمگرې لوبې
ليکواله ورکه خوشحالي شوه له وحشت او ويرې
اوس د بامونو په سر نه کوي کوترې لوبې

08/11/2006

ترینه بچ دې ستا گريوان اوستا امېل شي
په مرميو دې زما سينه غلبېل شي

زه خو وایم چې مدام به راسره وي
خود غم په وخت ملگري رانه بېل شي

د هغه خراغ په شان زما قسمت هم
د وصال په شپه په ده کې ختم تېل شي

راته وایي مبارک شه موږ ازاد شو
چې رانوي کله میاشته د اپرېل شي

شاعري هم عجیبه شی ده لیکواله !
ډېر سر لوړي شاعران هم په کې ښکېل شي

.....
01/04/2014

دا چي له تا سره په ځنگ روان دی
زماله دغه سره جنگ روان دی
ستا سخاوت راته مالوم شو اشنا
نهر له کلي دې ملنگ روان دی
خالقه ته يې په خبر ورسوي
يار مې په لاره د گړنگ روان دی
بې وخته مړه شوله ډيوه د محفل
ستي وجود ترې نه پتنگ روان دی
د يوظالم د جبر، زور له لاسه
بيا يو ټيم په وينو رنگ روان دی
که خدای کول دلته به امن راځي
ليکواله دلته يو غورځنگ روان دی

۱۲/۰۲/۲۰۱

نور ځينې وځمه پرېږدمه خپل ديار له ويرې
د بلاگانو له وحشته رېږدي ښار له ويرې

دلته چې راشي باندې ډزې کېږي ښې پوهيږي
زانې يوه يوه شي، مات کړي خپل قطار له ويرې

ترڅو چې پټ ساتي رازونه هم تر هغه پورې
زما زړگي به وي دغسې نا کرار له ويرې

د وخت حاکم دي لگولي بنديزونه پر خوله
څه وکړم نه شمه کولی خپل اظهار له ويرې

خاونده زړه مې کړې روښانه چې مې ژوند روښان شي
باداره وساتي ليکوال د هربادار له ويرې

نه يې پرېږدي دلته په کراره د جناب خلک
خو پورې به وي له خپله ژونده په عذاب خلک

دلته جهالت منگولې ټينگي بنځې کړې دي
دلته علم نشته، دلته نه لولي کتاب خلک

ډېر دې بې گناه د مرگ په لاره باندې سم کړلو
غواړي به اخر درنه د سرو وينو حساب خلک

گوره د مرگونو سودا گرو لوبه گرمه کړه
خو پورې به وي په دې لمبو کې پېچ و تاب خلک

وخت دی بدلېدونکی تل به داسې تماشي نه وي
ستا رنگه درياب خلک مې وليدل کرياب خلک

دغه خپل شوي به يو موټی شي ليکواله ټول
دغه مې يقين دی راولي به انقلاب خلک

دغه عمل به دوی ته خپله یو وخت ټک ورکوي
چې د زامنو په لاسونو کې ټوپک ورکوي
نن یوې پېغلې مشر ورور ته ویل گرانه لالا !
چې زما خوښ نه دی هغه ته مې بابک ورکوي
د ننگ پکار اوس درست پښتون خوشحاله یونه ښکاري*
څوک کندهار سپاري و بل ته، څوک اټک ورکوي
یو څه چوپړ به تا د دوی هم وي ضرور وهلی
څوک دي چې چالره په مفتۍ کې کومک ورکوي
بې غمه خلک یې لیکواله په درد څه پوهېږي
چې پرې تېر شوی وي غم هغه ته درک ورکوي

• درست پښتون له کندهاره تر اټکه
سره یو د ننگ پکار پټ او اشکار

لغوشال بابا

نوري به شي ستوري ***** لمر لیکوال

زما په زړه کې چې روان دی مسلسل بغاوت
تر هغه ټولو خطرناکه دی دا ځل بغاوت
ځکه زما د زړه ماشومې غوټۍ گل نه کوي
اخته په جنگ یم له خزان سره مې تل بغاوت
ځکه مې نه خوښېږي ژوند د غلامۍ ملګرو
دی له ازلې مې له وینې سره مل بغاوت
اوس به رقیب رانه ځان خلاص نه کړي په خواست او زاری
پرونی نه یم نن مې هر څه کړل بدل بغاوت
په دې وګړو کې به خامخا بدلون راولي
خپروي دلته دغه ستا هریو غزل بغاوت
دا رقیبان دې ځکه نه پرېږدي په سمه لاره
لیکواله! دوی ته ښکاري ستا هریو عمل بغاوت

۱۸/۱۰/۲۰۱۳

چې يې اوږده شي تر خپل ذات لاسونه
د هغو خلکو دې شي مات لاسونه

که مې له تاسره جفا وکړله
گرانې! زما دې شي ميراث لاسونه

په وينورنگ يې د يار مخ ته وپړمه
ډالۍ کوم ورته سوغات لاسونه

هغه سړی د ژوند له کاره اوځي
چې يې عادت شي په خبرات لاسونه

ليکواله خه دي چې دولت نه لرم
شکر لرمه کرامات لاسونه

۰۸/۰۸/۲۰۱۳ |

نوري په شي ستوري ***** امير ليکوال

راشه په تارونو ګوتې پوري کړه
جوړې اې مطريه نغمې نوري کړه
وخت دی بدل شوی هم بدل شته
مخ اوس د روښان جهان په لوري کړه
ونځووه مست شهباز په زیر او بڼم
هیلې مې په خوږ زړه کې سمسوري کړه
وږغوه سُر کړه چنډنې رباب
لږ رانه غمونه دلې دوري کړه
ترنگه سره سم چې په نخاشي ټول
داسې د لیکوال د غزل توري کړه

0

خوانه دا څه کړې ؟

دا د تيارو لاره ده
دا دي تيارو له بيايي
دا دي ژوندون وړانوي
دا دي خوبو له بيايي

.....

خوانه دا څه کړې
نشه څله کوي

.....

ولي تنکي سينې ته
تراخه لوگي کوزوي
ولي حساس وجود ته
دا ېې حسي کوزوي

|

ولي روبنان سهار
په تورو شپو بدلوي
ولي خوږه زندگي
په ترخېدو بدلوي
هر وخت نښه نښه يې
چې جگېدلی نه شي
هر وخت له ځانه ورک يې
په لاره تللی نه شي
هغه درنه ځواني دې
خومره يې ټوله شوله
هغه بنايسته څېره دې
خومره يې خوله شوله

0

هغه خوري خبرې
دې شوي ترخي خبرې
بې له مقصده کوي
کزي وري خبرې
ولي ژوندي شعور ته
مرک په لاس خپل راولي
ولي تيارو له درومي
خان له اجل راولي
کله دي سترگې سرې وي
کله غصه غصه يې
کله له خانه ورک يې
دا چې نښه نښه يې

0

د کشرانو مینه
د مشرانو قدر
هیڅ درک نه درکوي
نه د خپلوانو قدر
نه بڼه ملگري لري
نه په ورورۍ پوهېږي
نه دې څه لار معلومه
نه په سیالۍ پوهېږي
بنکې ځواني دې څارشم
ځوانه لږ ماته غورځه
دا تماشي څه کوي
کرانه لږ ماته غورځه

بس کره نورس کره خوانه
زندګي مه وړانوه
په دې نشو تماشو
دې خواني مه وړانوه
خوانه له تا نه خلک
ډېر امېدونه لري
دوی د روښان سباوون
ډېر ارمانونه لري
نور ېې حسې نه تېر شه
دا خپل ځان وپېژنه
پټ د دوستي جامه کې
د بنمنان وپېژنه

|

○

داستا گل رنگه خواني

د دوی اغزي لاسونه

داستا معصومه وجود

د دوی قوي لاسونه

نور يې ملگری نه شي

نور يې ياري مه کوه

نور يې محفل نه وووځه

نور يې دوستي مه کوه

دوی دې احساس قتلوي

په ژوندون مېردي غواړي

د ژوند په هر مېدان کې

اې خوانه پردې غواړي

|

پر پرده دا ټول ملگري

چې ستا عزت نه غواړي

چې تا تيارو له بيايي

ستا لياقت نه غواړي

نوخه وايي ليکوال چېا

راشه د قام بچيه

د قام په لاره سم شه

د هر طوفان و مخ ته

مضبوط ولاړ محکم شه

چې ستا ژوندون وړانوي

هغه لاسونه مات کړه

چې تا تيارو له بيايي

هغه جامونه مات کړه: ۲۰۰۱

۱

امن به راشي مدام جنگ به نه وي
واک په هېواد کې د اورنگ به نه وي

هر څه به کېږي د جرگوله لارې
نور دا د سپينو تورو شرنګ به نه وي

چا ويل تل به وي سرې ساندې د غم؟
شرنگ د بنگړو بوی د لونګ به نه وي

زما جانان به وي زما په خوا کې
روان د تور غماز تر څنگ به نه وي

دا انسانان به ترېنه نه وېرېږي
بلا به وي خو په بدرنگ به نه وي

وي به صفا له نفرتونو څخه
د ليکوال زړه نيولی زنگ به نه وي

هيڅوک خبر نه شولوپه حال زما
تېر شوپه غمونو کې تېر کال زما

ورانې خونې چوپه چپايي ده اوس
چېرته لاړو هغه کليوال زما

پرې به نېدم هغه په کراره نور
چا چې وي وران کړی استقلال زما

هم تمه به مړه، د شپې يو چا
و نوشته کړي په دېوال زما

اونځي د ليکوال په بل څه نه دري
يوسئ ورته دا داس دسمال زما

۰۷/۰۷/۲۰۱۲

شي چي په سخت ساعت کي شل لاسونه
څه کوم دغه رنگه مل لاسونه

لمحه لمحہ مي ځنکدن تېرېږي
راغځولي دي اجل لاسونه

خپل انتقام به هم له تانه اخلم
که مې روغ پاتې شول دا ځل لاسونه

په پردي جنگ او په پردي غوبل کي
عالمه مات شول د کابل لاسونه

ژر به دې خاورې شي گل رنگه ځواني
چې دې خزان ته ورکول لاسونه

ليکواله څه گيله له نورو کوې
نن دشمنان دي درته خپل لاسونه

په کې نفاق راشي د ورونو تر منځ کرکه راشي
د کور خبره چې د کلي تر ملکه راشي
موږ چې هرڅه کوو خو دی به په کې کارونه لري
داسي سړی خو دې محفل لره بې شکه راشي
لکه ناکامه مټین اوس هم په دې تمه یمه
وايم چې نن به ملاقات لره نازکه راشي
زما اوستا تر منځ دې دومره بېلتون هم نه راځي
لکه د لمر اود سپوږمۍ تر منځ چې ځمکه راشي
کله چې زه له خوبه وټوځم یا وږغېږم
ناروغه مورمې په رنځور وجود چابکه راشي
ليکواله ! کار کوه د ژوند ، خوله یارانوسره
خانده مجلس کوه بیا دغه وخت ولکه راشي*

*والله که

06/08/2014

-

زموږ په ژوند زموږ ميراث بل ته سپاري اخته دي
دغه سړي د چا په خوله په دې خوازي اخته دي

د ژوند له لارې مې نن اړوي د مرگ په لوري
په بې دردی مو حسرتونه قتلوي اخته دي

دورانه ته يې، که قسمت دی، که مونيت داسې دی
يو څوک خوشته چي موهر کله ځوروي اخته دي

زمونږ ارمان، زمونږه مينه او مونږ واپه وژني
زمونږ جانان زمونږ له غېږي بېلوي اخته دي

ليکواله ! مړه اورو نه بېرته بلول غواړي دوی
د جنگ سکروټو ته چي بيا پوکي وهي اخته دي

18/01/2000

رقيب ظالم دې په کراره دلته چيرې پرېږدي
سم دې روان د ژوند په لاره دلته چيرې پرېږدي

ستا پر صفا لمن داغونه لگول غواړي دوی
بې له تهمته دې فنکاره دلته چيرې پرېږدي

مینه دې وړانه غواړي ځکه ماتول غواړي اوس
روغه داستا د زړه هینداره دلته چيرې پرېږدي

د توروشپو ملگري خلک رڼاگانې وژني
د ېوې روښانه ترسهاره دلته چيرې پرېږدي

دوې ورځې ژوند دی ای لیکواله ځکه پام کوه د پر
مرگ دې ژوندی د تل د پاره دلته چيرې پرېږدي

د خان ارزښت خان ته مالوم کړه ټول جهان وگوره
په کې لار ولټوه گټه او تاوان وگوره

که ته گلاب يې خو د خاورې دعوه موږ هم لرو
بغېر له موږ نه خو ته څه نه يې لږ خان وگوره

خالق تخليق د دې نړۍ څومره ښايسته کړی دی
ښکلی نظام د کائنات د پاک سبـحـان وگوره

چې نافرمانه د خپل رب شو، هم له هغه وخته
له آدم ذات سره په جنگ لعین شيطان وگوره

ليکواله غرڅه دی آسمان هم ورته لار ورکوي
کراماتونه په نړۍ کې د انسان وگوره

04/03/1997

توره بلا ده د رڼا په نامه ژوند تېروي
زموږ په ښار کې د ښکلا په نامه ژوند تېروي

خپله نه تنگ لري نه مينه نه پښتو دغه ځوان
هسي لگيا دی د بابا په نامه ژوند تېروي

که يو څوک لاس در باندې تم کړي نويې مه غورځوه
غريب مجبوره دی چې ستا په نامه ژوند تېروي

دلته خوهرچا دی خپل ځان ته خپل خپل پير ټاکلی
دلته خوهر څوک د يو چا په نامه ژوند تېروي

يو څوک هم داسې شته ليکواله په وجود کې زما
په زړه کې اوسي او د ساه په نامه ژوند تېروي

18/07/2005

توري په شي ستوري ***** امير ليکوال

ښکاري راغلی نن اجل دی زما
روح په کې شته خو وجود شل دی زما

مرسته د خپلو خلکو څنگه وکړم؟
اختیار په کلي کې د بل دی زما

دا ستا د سپینې خولې غل زه یم گرانې!
تا چې ساتلی دی دا پل دی زما

که خدای کول په رسېدلو یمه
ډېر نژدې شوی اوس منزل دی زما

په کې موندلی شې ښکلا د ژوندون
لیکواله! دا رنگه غزل دی زما

13/11/2009

د افغان ماشوم ،

دا ستا ماشوم نازک نازک لاسونه
د سوځولو ، سوځېدلونه وو
دا ستا روښانه او معصومه تندي
د ښکلېدو وو ، ماتېدلونه وو

.....

ستا په ماشومه او نازکه سینه
کې نن حالاتو پر هرونه جوړ کړل
ستا مشرانو لباسي خپلوانو
تا ته بلا غوندي مخونه جوړ کړل

.....

تا کله مینه هم لیدلې نه ده
ستا په زېږي کې نفرتونه اوسي
تا د ادې غېږه لیدلې نه ده
ستا په زېږي کې ارمانونه اوسي

تا د بابا خورې خورې خبرې
په خپل ژوندون کې اورېدلي نه دي
تا ته په مینه او د زړه له کومي
هیچا په ورین تندي خندلي نه دي

.....

تا محبت تا به کلونه غوښتل
دوی به په لاس کې بل اورونه درکړل
چې ستاد ژوندلیک اولوست ورځې وې
دوی به بمونه ، توپکونه درکړل

.....

چې ستاد لوبو د کولو وخت وو
دوی به مورچل دوی به سنکرته بوتلې
چې ستاد تال د زنګېدلو وخت وو
دوی به د جنګ و جوړ محشر ته بوتلې

تا هم په دې خپلو ورو لا سونو
بې گناه خومره افسانان وويشتل
په خومره کرکه دې کتل ورته تا
د بل د پاره دې خپلوان وويشتل
.....
لا دې د خپلو ارمانونو قاتل
تر اوسه پورې پېژندلی نه دی
دا ستا رقيب ستا لبا سي ملگری
تا لا په خپل تول کې تللی نه دی
.....
نن دې پښې ما ټي هم لا سونه مات دي
په شل وجود خو جنګېدلی نه شي
د بې وسې غشي دې زړه کې ښخ دي
په هيڅ هنر يې را يستلی نه شي

گرانہ پہ دې جنگونوڅه جوړه شوه؟
بې گناه هسې ډېر سرونه لارل
ډېرې نايسته ځواني شوې تورې خاورې
په کې مضبوط مضبوط لاسونه لارل

*****

راځئ چې هغه دښمن و پېژنو
چې ماتول غواړي زموږ لاسونه
راځئ چې هغه مړوندونه مات کړو
چې وړانول غواړي زموږ کورونه

12/02/1996

قسمته زه دې په لارسم نه کړمه
د وخت و مخ ته دې محکم نه کړمه
دارته به و خپښم په پاکه مینه
خو ورقیب ته به سرخم نه کړمه
د تورو زلفو مار دې و خوړمه
د سپینې خولې په باد دې دم نه کړمه
سوچ ورتنه وړی یم په کومه لارشم
وایم چې چې دا خپل قدم نه کړمه
چې نرېدمه بې اختیار په مخکه
په خپله غېږه کې دې تم نه کړمه
خپل سربه ور کړمه په عشق کې خوزه
دا ستاله مینې به قسم نه کړمه
لیکواله لاس کې یې وسله را کړله
پوه یې په گټه د قلم نه کړمه

د زړه له تله نه ده ، دا د مجبوري خدا ده
څه وکړي وخت پرې تېروي د ناچاري خدا ده

لا مې هغه رنگه په خيال کې مقرره راځي
لا مې هغه رنگه په خيال کې دنجلۍ خدا ده

زما په کلي کې محشر دی وجودونه سوځي
ستا لا هغه د تکبر او مغروري خدا ده

هغه چې اوبنکې پاکوي له مجبوري گله پېږي
ظالمه ستا ورته په شونډو د ځوانۍ خدا ده

ما بې د غمه په خپل کور کې بل څه ونه ليدل
خو په گاونډه کې مي هروخت نرۍ نرۍ خدا ده

ليکواله ياره کليوال يې چې غلط دي نه کړي
د ښار د خلکو دروغژنه بازاری خدا ده

15 / 05 / 2002

بيا مې يو نوې منصوبه کړله اغاز په زړه کې
دا ځل به غشي بنځومه د غماز په زړه کې

چې د وحشي مارغانو سترگې په منگول کې راوړي
وداسې ښکارته مې ساتلی دی یو باز په زړه کې

چې مې هر وخت روح او وجدان تازه تازه وي دواړه
خاونده ته مې کړې د عشق زنی ښېراز په زړه کې

که په کې مېشت شې، اندازه به درته ولگيږي
چې څومره مینه لرم، څومره لرم ناز په زړه کې

ليکواله ښکاري هغه څوک هم درنه لار بېلوي
د چاله وجې چې دې روح کوي پرواز په زړه کې

03/09/2011

ولس اوس هر څه ته تيار دى چې نور زور وانخلي
دې سرو بخرو ته پوځي مه وهه اوړ وانخلي
هغه به څه رنگه په عشق کې ترمنزله رسي
چې د خپل يار په سرد ټول کې پېغور وانخلي
د رغېدلو نه وي هغه به ناسور شي ضرور
که دې د زړه زخم په وخت باندې ټکور وانخلي
په هغو خلکو افرين وایم چې وس هم لري
بيا هم بڅښنه وکړي دوى د مړي پور وانخلي
دغه فطرت دى خامخا سړي ته زړه ورلېږ شي
دمصیبت په وخت که بار در سره ورور وانخلي
ليکواله! داسې گډوډي ده چې هر څه يې وران کړل
ډېرو اړخطايمه څوک ستاد سترگو تور وانخلي

09/12/2009

يوځل خومې ځای کره په سینه کې زړه
پروت دی ستا د زړه په دروازه کې زړه

ورک مې د خپل ځان په تماشه کې کړي
بیا راڅخه یوسي په دوکه کې زړه

خلک ورله سوریاسپین گلاب ورکړي
ما ویاړته ورکړ، په تحفه کې زړه

لاړ شه محبت در سره نه کوم
واچومه ولې په لانجه کې زړه

څنگه یې دا ستاله مینې صبر کړم
نه لرم لیکواله! په ولکه کې زړه

۰۵/۱۱/۲۰۱۳

چې له کورونو څخه تورې سترې ونه باسئ
لا یو جنگ پاتې دی اغوستي زغري ونه باسئ

چې مشرانو ویل یو شی او ځان وپېژنئ
اوس له غوږونو نه هغه خبرې ونه باسئ

چې د وحشي مارغانو راج وي د بامونو پر سر
تر هغه وخته له کلا کوترې ونه باسئ

یو وخت به روغ شي، له خپل سیل سره به سم والوزي
زما د خیال د تپي باز وزرې ونه باسئ

پرېږدئ چې دوی هم د اورونو تماشي وگوري
د دوی له کلي نه د اور بڅرې ونه باسئ

۱۵/۱۰/۲۰۱۲

اوس خود جنگ د پاسه جنگ دی خدایه
وطن په وینو باندې رنگ دی خدایه

هغه د کلي مخور وگړي
نن خبرات خوره دی ملنگ دی خدایه

دسمال په لاس کې اتښونه به و
اوس د هر ځوان ټوپک په څنگ دی خدایه

سهار ماښام ماتم ماتم وي دلته
ژوندون د هر وگړي تنگ دی خدایه

ورته حیران یمه په کومه لار شم
یو خوا ته پرانگ بل خوا گرنګ دی خدایه

ته یې صفا کړې د رحمت په اوبو
د لیکوال زړه نیولی زنگ دی خدایه

شراب دي لري کړه

لري کړه ساقی شراب دي لري کړه

زه د شرابونو مستي نه غواړم

مه راکوه ماته د شرابو جام

زه واره غمونه په سر ورلی شم

زه دا تکلیفونه پر سر ورلی شم

زه خود نشو محتاجه نه یمه

زه د شرابو محتاجه نه یمه

ستا د دې جامو محتاجه نه یمه

لري کړه ساقی شراب دي لري کړه

زغم لرم، يقين لرم، جذبه لرم

نه غوارم له تانه مرسته نه غوارم

دلته له هيچا نه مرسته نه غوارم

زه داستانيكي او احسان نه غوارم

زه دا خمارونه مستي نه غوارم

زه داسي گنده بې خودي نه غوارم

لري کره ساقی شراب دي لري کره

مه غلظه وه دغه تنكي خوانان

پر پرده چي ژوند تېر کړي د زلموپه شان

و خلپري دوی د خراغو په شان

و خندوي دا خفه خفه خلک
وېش کړي له مودو وېده وېده خلک
خان لره چې خپل کړي بېکانه خلک

۱

لري کړه ساقی شراب دي لري کړه

مه يې سروره دغه توده جذبه
خوانه ده په جوش کې ده، دده جذبه

پرېږده چې غوټی يې گل ته ورسې
ورسې و خپل درشل ته ورسې
پرېږده چې و خپل منزل ته ورسې

لري کړه ساقی شراب دي لري کړه

سم په نېکه لاره شي سړی شي دی

پر پرده چې د مور او پلار خدمت وکړي
وکړي دی د هر ساه دار خدمت وکړي

تېر کړي د انسان په طریقه ژوندون
وښيي هر چاته ښایسته ژوندون
لري کړي له غمه دا خفه ژوندون
لري کړه ساقی شراب دي لري کړه

زه د شرابونو مستي نه غواړم

پرسیده لاره مو لویه خدایه سم کړې
د نړۍ د طوفان مخ ته مو محکم کړې

د ځوانۍ گلان مې مړه نه شي ځوانۍ کې
د خزان وحشي بادونه را نه تم کړې

خوشحالی او نېکمرغۍ کړې را په برخه
هم مولرې د زړگي نه هر یو غم کړې

هر مزل راته آسانه د منزل کړې
برابر مو د پوهانو پر قدم کړې

د لیکوال د شعور ژبه دې ژوندۍ وي
هر یو ټکی یې ویانده د قلم کړې

بيا يې پر سينه باندې پراته پردي لاسونه دي
 څنگه يې ترې پورته کړمه ډ پر قوي لاسونه دي
 بېل خاصيتونه مې په هر وجود کي وليدل
 گل غوندي وجود سره اغزي اغزي لاسونه دي
 څو دې ازمويلي نه وي لاس د مينې ورنه کړې
 دلته ډ پر غلط دي خو بس لږ صحي لاسونه دي
 بيا به رڼا جوړه شي دا توره شپه به وشړي
 پورته و دعاته نن د هر بچي لاسونه دي
 ښه راته مالوم دي گرانه ډ پر ښه سره پېژنو
 ستا په بريادۍ پسې د کوم سړي لاسونه دي
 مرسته دې جانانه څنگه وکړم په زخمي وجود
 پورې په زخمي وجود مې دوه زخمي لاسونه دي
 زه ليکوال دا خپل هنريو لويه سرمايه گڼم
 څه که مې په تن پورې خالي خالي لاسونه دي

 18/05/1997

چې دردونه سره یو شي او غمونه سره مل شي
هر یو ریځ چې فریادي شي هلته جوړ ترپنه غزل شي

له یاری او دوستۍ ووځي نه د تنگ شي نه د جنگ شي
بې عزته وي په ژوند کې څوک چې خپله د کورغل شي

ښه کوه ښه به دې مله وي او د بدو پای خراب وي
هغه څه به درسېږي چې دې څه رنگه عمل شي

هلته دوی ته به وریاد شي چې غربت او نېستي څه ده؟
چې یې وړان شي محفلونه خاورې خاورې یې محل شي

بیا به غواړې دا وختونه بیا به دا وختونه نه وي
چې دوران د ځوانۍ تېر شي تورو بښته په سپین بدل شي

د لیکوال بد بختي گوره چې و چا لره زړه ورکړي
هغه څوک د بل په خوله شي هغه څوک اخرد بل شي

توري به شي ستوري ***** امیر لیکوال

زړه مي د امېد و قيادت ته ماته ورکړله
عقل مي د ژوند و عدالت ته ماته ورکړله

ومي وړول بې انتها غشي د ده په زړه
ځکه مي د ده و هر قوت ته ماته ورکړله

دا د ده وکیل ورته د گټې زېږی ورنه کړ
ما د ده وکیل او وکالت ته ماته ورکړله

ما مدام د هر سړي په زړه کې ځایولو ځان
دغه زما مینې هر نفرت ته ماته ورکړله

مابه درته تل ویل لیکواله چې همت غواړي
گوره ستا غربت د ده دولت ته ماته ورکړله

ما د زندگۍ د وجود هر اندام لیدلی دی
ما د سپین سهار په غېږ کې تور ماښام لیدلی دی
زه د دې ملگرو له هر چل سره اشنا یمه
ما د ملگرتیا د هر آغاز انجام لیدلی دی
ما تر نقابونو لاندې تور مخونه ولیدل
ما د دوی په یوړنگ کې بل رنگ مدام لیدلی دی
ما چې به یې هر کله وه تاته صفتونه کړل
مورې نن مې هغه څوک په سرد بام لیدلی دی
ما د ډېرو زړونه و خپل زړه ته را نژدې کړلو
ما په ډېرو زړونو کې یو عکس خام لیدلی دی
ما د دوی په شونډو لباسي تبسم ولیده
ما لیکوال د دې مسکا و شاته دام لیدلی دی

ستا لا په زړه کې نفرتونه او جفا پرته ده
که وفا څه هم په نړۍ کې شاوخوا پرته ده
ملګري راشه چې د کور او ملت خیال وساتو
څه د ستم توره بلا په ما و تا پرته ده
موږ خود داسې بادارانو سلامي نه کړو
چې یې تیاره زموږ د کلي په رڼا پرته ده
ستا د هر بد عمل سزا به در له در کړو یو وخت
لا خومره نه یو په وجود کې مو څه سا پرته ده
تر خپله کوره پورې هم په ویره ویره ورځو
دلته په هره یوه لاره کې بلا پرته ده
لیکواله څله مو د ژوند په لاره نه پرېږدي دوی؟
زموږ د پاره ولې مرګ غوندې سزا پرته ده

21/10/1996

توري به شي ستوري ***** امير ليکوال

Toori Ba She Stoori

پېژندنه

نوم : امير محمد

قلمي نوم : امير ليکوال

د پلار نوم : حاجي عبدالرحيم

په خټه : سلېمانخېل

زده کړه : ايم اي پښتو ادبيات

د اوسېدلو ځای

کلاسیف الله

سهيلي پښتونخوا

Get more e-books from www.ketabton.com
Ketabton.com: The Digital Library